

Letnik 1916.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CXXXIX. — Izdan in razposlan 12. dne septembra 1916.

Vsebina: (Št. 295—298.) 295. Razglas, da se popravlja pogošek v ukazu finančnega ministrstva z dne 21. julija 1916. l. o priredbi obče pridobnine za leto 1916. — 296. Ukaz, s katerim se ukrepajo dodatna določila k ministrstvenemu ukazu z dne 26. aprila 1916. l. o poizvedovanju zalog platnenega blaga ter o omejitvah podelovanja in razpečavanja lanenih prej in platnenega blaga. — 297. Ukaz o zasegi grozdnih pečká. — 298. Ukaz, s katerim se omejuje klanje goved in svinj.

295.

Razglas ministrstva za notranje stvari v porazumu s finančnim ministrstvom z dne 28. avgusta 1916. l.,

da se popravlja pogošek v ukazu finančnega ministrstva z dne 21. julija 1916. l. (drž. zak. št. 228) o priredbi obče pridobnine za leto 1916.

V členu 6 v CIV. kosu državnega zakonika pod številko 228 razglašenega ukaza finančnega ministrstva z dne 21. julija 1916. l. o priredbi obče pridobnine za leto 1916. se mora v 8. vrsti od zgoraj namesto „Steuerersatz“ pravilno glásiti „Steuersatz“.*)

Loth s. r.

Handel s. r.

296.

Ukaz trgovinskega ministra in ministra za deželno bran z dne 8. septembra 1916. l.,

s katerim se ukrepajo dodatna določila k ministrstvenemu ukazu z dne 26. aprila 1916. l. (drž. zak. št. 117) o poizvedovanju zalog platnenega blaga ter o omejitvah podelovanja in razpečavanja lanenih prej in platnenega blaga.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se zaukazuje tako:

§ 1.

Namesto odredb, ki so v drugem in v naslednjih odstavkih § 4 ministrstvenega ukaza z dne 26. aprila 1916. l. (drž. zak. št. 117) o svobodnem porabljanju določnih množin blaga, čigar razpečavanje je omejeno, veljaj naslednje:

*) Ta popravek je v slovenski izdaji drž. zak. v št. 228 že vpošteván.

Dovoljeno je za mesec september in oktober svobodno porabljanje nastopno oznamenjenih množin v drugem odstavku § 3 ministrstvenega ukaza z dne 26. aprila 1916. l. (drž. zak. št. 117) imenovanega blaga po zalogi skladišča 12. dne septembra 1916. l. in sicer mesečno:

Za kupčevalce na drobno, t. j. take kupčevalce, ki prodajajo izključno ali pretežno odrezke:

Sirovega blaga 200 m ali 10%
zaloge tega blaga 12. dne septembra
1916. l., pa k večjemu 500 m;

belega blaga 250 m ali 10%
zaloge tega blaga 12. dne septembra
1916. l., pa k večjemu 500 m;

barvanega, potiskanega ali pestro
tkanega blaga 150 m ali 10% zaloge
tega blaga 12. dne septembra 1916. l.,
pa k večjemu 300 m;

impregniranega blaga 100 m ali
10% zaloge tega blaga 12. dne
septembra 1916. l., pa k večjemu 200 m;

konfekcioniranih predmetov § 1 d)
in e) ministrstvenega ukaza z dne 26.
aprila 1916. l. (drž. zak. št. 117) do
10% zaloge vsakega posameznega teh
predmetov 12. dne septembra 1916. l.

Od te oprostitve je izvzeto blago po predpisu vojaške uprave. Temu primerno zaloge tega blaga ne prihajajo v poštev, kadar se preračunja odstotni postavki za porabljanje oproščenega blaga.

Kdor se hoče poslužiti tega svobodnega porabljanja, mora izpolniti pogoje, predpisane na koncu § 4, točka 2 in 3, ministrstvenega ukaza z dne 26. aprila 1916. l. (drž. zak. št. 117).

§ 2.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Georgi s. r.

Spitzmüller s. r.

297.

Ukaz trgovinskega ministra v po- razumu z udeleženi ministri z dne 9. septembra 1916. l.

o zasegi grozdnih pečkā.

Na osnovi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se ukazuje tako:

§ 1.

Grozdne pečke iz tuzemskega pridelka grozdja leta 1916. se zasegajo v prid državi. To določilo se nanaša tudi na grozdne pečke v takih tropinah, ki se naj porabijo za izdelovanje domače pijače ali žganja.

§ 2.

Zasega ima učinek, da se zasežene pečke ne smejo niti podelovati niti drugače porabljati, pokladati ali otujevati, niti kakor odpadki zametati ali uničiti, ako niso v tem ukazu ukrenjeni drugi zaukazi. Pravna opravila, ki greše zoper to prepoved, so nična.

§ 3.

Grozdne pečke morajo njih posestniki izločiti iz tropin, jih sušiti in skrbno hraniti. Kolikor se tropine ne porabijo za kuhanje žganja, se morajo grozdne pečke izločiti iz tropin najdalje do 31. dne decembra 1916. l., iz tropino, ki se porabijo za kuhanje žganja, pa najdalje do 1. dne marca 1917. l.

V odstavku 1 ustanovljena dolžnost izločiti, sušiti in hraniti grozdne pečke ne velja za tiste posestnike tropin, ki jih izročé, da se izločijo pečke, osebam ali podjetjem, ki jih je avstrijsko središče za olje in mast d. dr. posebej pooblastilo ali jim naložilo dolžnost, da prevzemajo tropine in izločajo pečke iz njih. To pooblastilo je treba pravočasno dobiti pri Avstrijskem središču za olje in mast d. dr. in odreči se ne more tistim osebam in podjetjem, ki so se redno bavila s kuhanjem žganja iz tujih tropin.

Izročati tropine osebam ali podjetjem, ki nimajo takega pooblastila, ne da bi se prej izločile grozdne pečke, ni dovoljeno.

§ 4.

Posestniki morajo zglasti pri pristojnem občinskem predstojništvu množine dobljenih grozdnih pečkâ najkasneje do 10. dne januarja 1917. l., množine grozdnih pečkâ iz tistih tropin, ki so se porabile za kuhanje žganja, pa najkasneje do 10. dne marca 1917. l.

Občinska predstojništva so dolžna pismeno naznaniti imenik posestnikov grozdnih pečkâ z navedbo množin zaloge najkasneje pet dni po poteku navedenih zglastitvenih rokov Avstrijskemu središču za olje in mast d. dr. na Dunaju, I., Seitzergasse 1.

Občinska predstojništva so nadalje dolžna 10. dne januarja 1917. l. naznaniti pristojnemu političnemu oblastvu I. stopnje, katere množine tropin, iz katerih se niso izločile pečke, so še v občini in katerih posestnikov so te tropine; pri tem se ni ozirati na tropine, ki so določene za kuhanje žganja in ki so v posesti po § 3 pooblaščenih oseb ali podjetij.

§ 5.

Avstrijsko središče za olje in mast d. dr. je dolžno pokupiti po § 4 pri njem zglasene pečke; prevzamejo se po cenah in pogojih, ustanovljenih v § 6, s sodelovanjem občinskega predstojništva dne, ki se določi v porazumu z Avstrijskim središčem za olje in mast d. dr. Občina mora skrbeti za to, da priskrbi pripraven prostor za prevzemanje in tehcnico.

Ako se je v občini priglasilo za prevzetje manj nego 2000 kg grozdnih pečkâ, se prevzemajo na zahtevanje Avstrijskega središča za olje in mast d. dr. na železniški postaji, ki je najbližja dotični občini; v tem primeru povrne stroške dovoza pečkâ na železniško postajo Avstrijsko središče za olje in mast d. dr., davši v podstavo primerno voznino.

Avstrijskemu središču za olje in mast d. dr. ostane prepuščeno, da s pritrditvijo trgovinskega in poljedelskega ministrstva tudi drugače uredi prevzemanje grozdnih pečkâ.

§ 6.

Prevzemna cena znaša od mesta, kjer se prevzema, 20 K za 100 kg. Prevzeto množino mora s pobotnico potrditi Avstrijsko središče za

olje in mast d. dr. in jo plačati v 14 dneh. Vreče mora priskrbeti Avstrijsko središče za olje in mast d. dr.; ako jih preskrbi prodajalec, je plačevati za vreče v dobrem stanju K 4.50 za 100 kg čiste vsebine. Spretnja prevzemna cena velja za dobro posušeno blago, ki nima več nego pet odstotkov primesi (luščin, pecljev itd.).

Ako se o višini cene za blago, ki ne ustreza gorenjim zahtevam, ne doseže dogovor med strankami, naj določi to ceno, privzemši stranke, okrajno sodišče, v čigar okolišu je blago, v nespornem postopku, zaslišavši izvedence. V tem primeru mora Avstrijsko središče za olje in mast d. dr. ob prevzetju plačati začasno kupnino v gotovini, ki jo ponudi. Odločba okrajnega sodišča se more z rekurzom izpodbijati v osmih dneh. Zoper odločbo II. stopnje ni dopusten nadaljen pravni pomoček. V koliko mora stroške postopanja povrniti ena izmed strank ali jih je deliti med stranke, odloči sodišče po svobodnem preudarku. Dolžnost dobavljanja se ne odlaga s sodnim postopanjem.

§ 7.

Železnice in plovstvena podjetja smejo sprejemati pošiljlatve grozdnih pečkâ v prevoz le tedaj, ako je voznim papirjem za vsako pošiljatev priloženo prevozno potrdilo po priloženem vzorcu, ki ga naj izda občinsko predstojništvo, iz čigar področja je pošiljatev.

Za pošiljlatve vojaške uprave ter za pošiljlatve iz carinskega inozemstva, iz Ogrskega ter iz Bosne in Hercegovine ni treba takih prevoznih potrdil.

§ 8.

Avstrijsko središče za olje in mast d. dr. mora zasežene grozdne pečke, ki jih je kupilo, odkazati v podelovanje tistim izdelovalcem olja, ki mu jih oznameni vojna zveza industrije za olje in mast.

Dobljeno olje grozdnih pečkâ razdeljuje porabnikom in ceno, po kateri jim mora Avstrijsko središče za olje in mast d. dr. oddajati olje, ustanavlja vojna zveza industrije za olje in mast z odobrenjem trgovinskega ministrstva (§§ 2 in 14 ministrstvenega ukaza z dne 8. aprila 1916. l. [drž. zak. št. 94]).

Oljčne tropine mora Avstrijsko središče za olje in mast d. dr. oddajati središču za krmila

po ceni, ki jo določi poljedelsko ministrstvo v porazumu s trgovinskim ministrstvom.

§ 9.

Ako se po § 3 za to zavezane osebe ali podjetja branijo pravočasno dobivati grozdne pečke, mora politično oblastvo I. stopnje, v čigar okolišu so zaloge, prisilno odrediti, da se izločijo pečke na posestnikove stroške.

Ako zabrani posestnik prodajo zaseženih pečk Avstrijskemu središču za olje in mast d. dr., naj razsodi politično oblastvo I. stopnje, v čigar okolišu so zaloge, o dolžnosti oddati zaloge, in naj odredi, ako je treba, da se prisilno izroče. Ako se zaloge prisilno izroče, je odbiti od prevezne cene deset odstotkov. Prisilno odvzete

zaloge mora zadnji posestnik braniti in z njimi skrbno ravnati dalje, da se odpeljejo.

§ 10.

Prestopke tega ukaza in vsako sodelovanje ob preprečenju v tem ukazu ustanovljenih dolžnosti kaznuje politično oblastvo I. stopnje na denarju do 5000 kron ali z zaporom do 6 mesecev, ako se ne kaznujejo kazenskosodno.

§ 11.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Hochenburger s. r.	Forster s. r.
Zenker s. r.	Leth s. r.
Spitzmüller s. r.	Handel s. r.

Prevozno potrdilo

za pošiljatve grozdnih pečkâ.

Pošiljačevo ime

v (kraj) ima pravico odpraviti kg grozdnih pečkâ v času

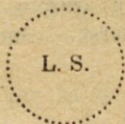
od 19.. do 19..

od (pošiljalna postaja) v (namembna postaja)

po (železnici ali parniku) (prejemnikovo ime

in stanovališče)

..... dne 19..

.....

Občinski urad.

.....

Občinski predstojnik.

To potrdilo je trpežno priložiti vozni listini.

V vozni listini je zaznamovati, da je pridejano potrdilo.

Namembna postaja naj odvzame potrdilo.

298.**Ukaz ministra za poljedelstvo v po-
razumu z udeležanima ministroma
z dne 9. septembra 1916. l.,****s katerim se omejuje klanje goved in svinj.**

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se za čas, dokler trajajo izredne razmere, ki jih je povzročilo vojno stanje, ukazuje tako:

§ 1.

Krave in telice ter prasice, ki so v takem stanju brejosti, da morejo osebe, ki se pečajo z rejo, prodajanjem ali klanjem živine, spoznati to stanje, se ne smejo prodajati za klanje in tudi ne klati — izvzemši klanje v sili.

Pravtako se ne smejo — izvzemši klanje v sili — niti prodajati za klanje niti klati teleta, ki še nimajo znakov zrelosti telet, to je 8 sekancev, ki so popolnoma prodrli in ki jih obdaja debelo dlesno, in zaceljen popek.

V § 1 ministrstvenega ukaza z dne 6. julija 1916. l. (drž. zak. št. 211) ustanovljena prepoved klati svinje na mast do teže 60 kilogramov za svinjo in svinje na meso do teže 40 kilogramov za svinjo ostane tudi nadalje v veljavi.

§ 2.

Molzne in plemenske krave, ter telice in voli stari $\frac{1}{2}$ do $2\frac{1}{2}$ let in biki stari $\frac{1}{2}$ do 2 let se smejo le z oblastvenim dovoljenjem prodajati za klanje ali klati. Starost $2\frac{1}{2}$ let je označena s štirimi, starost 2 let z dvema stalnima, velikima sekalcema.

§ 3.

Politično deželno oblastvo more, oziraje se na živinorejske razmere, ki so v njegovem upravnem ozemlju, odrediti, da se smejo telice stare do pol leta prodajati za klanje ali klati le z oblastvenim dovoljenjem. To dovoljenje pa se ne sme podeliti za taka teleta, ki še nimajo znakov zrelosti telet (§ 1, odstavek 2).

Nadalje more imenovano oblastvo določiti, da je brez posebnega oblastvenega dovoljenja dopustno

klati telice in vole že v starosti 2 let, to se pravi, kadar imajo 2 stalna, velika sekalca.

§ 4.

Za podeljevanje oblastvenega dovoljenja (§§ 2 in 3) mora politično okrajno oblastvo v vsaki občini, ki pride v poštev, postaviti izvedeno osebo. Dokler se ni postavila taka oseba, opravlja ta posel v zmislu ukazov z dne 14. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 285), z dne 23. decembra 1914. l. (drž. zak. št. 353) in z dne 8. maja 1915. l. (drž. zak. št. 114) postavljena izvedena oseba, ako je ni, pa predstojnik tiste občine, v kateri je obrat živinorejca, oziroma vsakočasnega kmetovalca živinorejca.

Politično deželno oblastvo lahko izroči za dotični upravni okoliš ali tudi le za posamezne njegove dele oblast podeljevati v odstavku 1 omenjeno dovoljenje političnemu okrajnemu oblastvu ali drugemu oblastvu.

§ 5.

Vsakdo je dolžen na poziv oblastva prevzeti službo v § 4, odstavek 1, omenjenega oblastvenega organa in jo izvrševati po najboljši vednosti in vesti.

Ta služba je častna služba.

§ 6.

Za molzne in plemenske krave je podeliti oblastveno dovoljenje za klanje ali za odprodajo za klanje le tedaj, ako z ozirom na razmere dotičnega obrata ni gospodarsko osnovano, da bi se krave dalje redile.

§ 7.

Oblastveno dovoljenje gledé mladih goved (jalovine) se lahko podeli živinorejcu, oziroma kmetovalcu živinorejcu iz tehtnih razlogov. Za take razloge naj zlasti veljajo:

1. Ako živinčeta nimajo telesne sposobnosti za pleme,

2. bolezní, hibe in slaboten razvoj živali, ki se ne dá odpraviti,

3. ako ni prostorov, ki so potrebni za trajno nastanitev živinčet, če tudi samo za silo,

4. ako ni klaje, ki je potrebna za rejo,

5. tak gospodarski položaj živinorejca, oziroma kmetovalca živinorejca, da bi zanj, če bi odpalo izkupilo iz prodaje, to imelo za posledico občutno škodo za preživetje ali za nadaljevanje obrata.

§ 8.

Ako se podeli oblastveno dovoljenje (§ 4), se izroči živinorejcu, oziroma kmetovalcu živinorejcu s tekočo številko opremljeno potrdilo, ki ga je kupcu izročiti ob prodaji živinčeta. V tem potrdilu je navesti okoliščnosti, ki so bile merodajne za podelitev dovoljenja, in razen tega pri telicah, volih in bikih starost po stanju menjave zob. Nadalje je poočititi starost živinčet tudi v živinskem potnem listu v razpredelku „Natančni popis živinčet“. Oblastveni organ (§ 4) mora podeljena dovolila po tekočih številkah vpisovati v seznamek ter navesti bistveno vsebino. Potrdilo odvzame oglednik živine in mesa o priliki klanja. Oglednik živine in mesa naj zbira potrdila in naj jih vsak teden odda predstojniku tiste občine, v kateri se kolje. Predstojnik naj vpošlje potrdila političnemu okrajnemu oblastvu.

§ 9.

Ako se je podeljevanje oblastvenega dovoljenja v zmislu § 4, odstavek 2, izročilo političnemu okrajnemu oblastvu ali kakemu drugemu oblastvu, se sme, ako se živinče odpelja, da se zakolje, izdati živinski potni list za dotično živinče šele, ko je došlo dovoljenje političnega okrajnega oblastva ali omenjenega oblastva za klanje. To dovoljenje je v živinskem potnem listu in v juksta-odrezku zvezka živinskih potnih listov poočititi z navedbo številke in datuma dotičnega oblastvenega razpisa.

Ako pa gre za odvoz živinčeta, ki ni določeno za zakol, je na živinski potni list napisati zaznamek „Se ne sme pripustiti za zakol.“

§ 10.

Ako je politično deželno oblastvo na podstavi § 3, odstavek 1, zaukazalo, da se smejo teleta do starosti pol leta le z oblastvenim dovoljenjem prodajati za klanje ali klati, je podeljeno dovoljenje poočititi v živinskem potnem listu in v juksta-odrezku zvezka živinskih potnih listov.

Ako gre za odvoz ne za klanje določenega teleta, oziroma ako se je odreklo dovoljenje za

klanje in za prodajo za klanje, je na živinski potni list zapisati zaznamek „Se ne sme pripustiti za zakol“.

Ako ima živinski potni list za tele v drugem odstavku navedeni zaznamek, se dotično živinče ne sme pripustiti za zakol tudi ne v upravnem okolišču drugega političnega deželnega oblastva, ki ni izdalo zaukazov v zmislu § 3, odstavek 1.

§ 11.

Politično okrajno oblastvo nadzoruje izvrševanje tega ukaza in lahko odredbe občinskega predstojnika, oziroma v zmislu § 4 postavljenega posebnega funkcionarja izpremeni ali razveljavi.

Ako se dovoljenje klanja odreče, je zoper to dopustna pritožba, ki jo je vložiti v 14 dneh na političnem okrajnem oblastvu. Politično okrajno oblastvo odloči o tej pritožbi končnoveljavno v 8 dneh, zaslišavši občinskega predstojnika. Ako je politično okrajno oblastvo samo odločilo o podelitvi dovoljenja za klanje, se ta odločba ne more izpodbijati.

§ 12.

Živinčeta v § 2 oznamenjenih vrst se ne smejo pripuščati na semnje za klavno živino, ako se ne predloži v § 8 omenjeno potrdilo, oziroma z dovolilnim pristavkom (§ 9) opremljen živinski potni list.

Pravtako se ne smejo pripuščati na semnje za klavno živino teleta, kojih živinski potni list ima v § 10, odstavek 2, navedeni zaznamek.

§ 13.

Kdor prodaja živinčeta v § 1 oznamenjene vrste za zakol ali jih da zaklati,

kdor prodaja brez dovoljenja živinčeta v § 2 navedenih vrst za zakol ali jih dá zaklati,

kdor proti prepovedi, ki jo je izdalo politično deželno oblastvo na podstavi § 3, odstavek 1, brez dovoljenja prodaja teleta za zakol ali jih dá zaklati,

kdor kupi taka živinčeta za zakol brez klavnega dovoljenja,

kdor podaja vedoma napačne podatke, da doseže klavno dovoljenje,

kdor nalašč povzroči okolnosti, ki so mero-
dajne za podelitev kladnega dovoljenja,

kdor se brez osnovanega razloga brani
prevzeti ali nadaljevati službo v § 4 navedenega
oblastvenega organa, ali

kdor sicer ravna zoper predpise tega ukaza,
tega kaznuje politično okrajno oblastvo, ako ne
nastopi hujša kazen, z denarnimi kaznimi do
5000 K, oziroma z zaporom do 6 mesecev.

Razen tega lahko politično okrajno oblastvo,
ako je treba, ukrene, da se dotična živinčeta na
lastnikove stroške in nevarnost primerno nastanijo
ali tudi prodajo.

Ako se stori prestop v izvrševanju obrti,
se lahko razen tega odredi, da se odvzame obrtna
pravica, ako so dani pogoji § 133 b, odstavek 1,
lit. a, obrtnega reda.

§ 14.

Določila §§ 1 in 2 se ne uporabljajo na
živinčeta, ki se za namene klanja uvažajo iz ino-
zemstva in na živinčeta, ki se zakoljejo v sili.

§ 15.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Ukazi z dne 8. maja 1915. l. (drž. zak.
št. 114), z dne 21. decembra 1915. l. (drž. zak.
št. 383) in z dne 23. maja 1916. l. (drž. zak.
št. 153) izgube hkratu moč.

Na podstavi ukaza z dne 8. maja 1915. l.
(drž. zak. št. 114), oziroma ukaza z dne 21. de-
cembra 1915. l. (drž. zak. št. 383) podeljena
oblastvena dovoljenja in na podstavi ukaza z dne
23. maja 1916. l. (drž. zak. št. 153) ukrenjene
odredbe političnih deželnih oblastev ostanejo
v moči.

Zenker s. r.

Spitzmüller s. r.

Handel s. r.